

Bijenhouden warm en bloeiend

Kees van Heemert

Al enkele jaren heb ik een kast met bijen op mijn vakantieadres in Italië. Soms is het volk er in het voorjaar niet meer. Dan vervang ik alle raten door kunstraat en uitgebouwde raat. Vaak vindt een zwerm van een buurman wel weer een onderkomen in die kast. Maar afgelopen jaar moest ik zelf op zoek naar bijen. Zo ontstond dit interview met een professionele imker. Die verdient met 700 volken zijn brood en is een van de grotere imkers in Italië. Luca Londei, ongeveer 35 jaar oud, vertelde mij hoe hij in Italië een groot imkerbedrijf runt.

Veertien jaar geleden begon Luca met vier kasten te imkeren op een stuk grond dat hij van zijn tante kocht. Hij nam de kasten van een oudere imker over, maar die wilde hem niet te veel vertellen, dus ging hij snel op een cursus om de beginselen te leren. Na een praktijktijd van anderhalf jaar bij een beroeps-imker was hij klaar om een eigen imkerbedrijf te beginnen. Met een medewerker heeft hij in enkele jaren zijn bedrijf opgebouwd. Het groeide snel en met de geproduceerde honing kon hij al gauw de kost verdienen. Luca Londei werkte in het begin met ligustica's, de Italiaanse bij, maar stapte al snel over op Buckfast, vooral vanwege de hogere honing-opbrengst, de mindere zwermneiging en de zacht-aardigheid.

Hij gebruikt Dadantkasten met 10 broed- en 8 honingramen. Wat me direct opviel, was de kleinere celmaat van de Italiaanse raten. Toen ik een van de ramen, met uitgebouwde werksterraat, van mijn Nederlandse kast aan hem toonde, dacht hij dat het darrenraat was. De celmaat (gewalst) is bij hen 4,5 mm en bij ons 5,0 mm. Elk jaar krijgt hij via de overlarfmethode 'materiaal' van een Buckfastteler in Piemonte en deze teler krijgt zijn Buckfastmateriaal weer uit Oostenrijk.

Na het uitwinteren kijkt Luca de volken na en in februari/maart voert hij ze eventueel bij met suikerdeeg en vervangt hij oude raat door nieuwe. In mei splitst hij de volken en zorgt hij dat de volken ongeveer even groot zijn.

Reizen en bestrijden

De volken staan verspreid over ongeveer 12 locaties met voldoende dracht, vanwaar hij gedurende 2-3 maanden met de volken reist om honing te winnen. De belangrijkste honingopbrengsten zijn van acacia, tamme kastanje, zonnebloem en koriander. Voor de tamme kastanje reist hij naar Toscane en voor de acacia naar Piemonte. In de zomer, na de honing oogst, behandelt hij de bijen tegen de mijten afwisselend met fluvalinaat, thymol of amitraz, plus in de winter oxaalzuur.

Dit jaar ging het dankzij de bestrijding redelijk goed, maar enkele jaren terug had hij flinke verliezen, tot wel 30%. Amerikaans vuilbroed is een blijvende zorg. Gemiddeld heeft 5% van de volken deze besmettelijke ziekte, maar hij zegt dat ze redelijk te beheersen is door hygiënisch te werken en regelmatig nieuwe raat te geven. Dat is ook goed om Nosema ceranae te onderdrukken. Wasmot is geen probleem in zijn volken. Luca Londei volgt de discussie over het (mis)gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, maar merkt geen effecten bij zijn bijen. Voor bestuiving van enkele gewassen – ui, wortel, radijs en kool - verhuurt hij een klein deel van zijn volken.

Imkeren loont

De afzet van de 50 ton honing die hij jaarlijks oogst gaat grotendeels in vaten van 300 kilogram naar een coöperatie in Ravenna. Daarvandaan gaat ze naar de groothandel en supermarkten. De coöperatie geeft technische ondersteuning en neemt monsters voor de bepaling van de honingkwaliteit, waaronder

residubepalingen. EU-geld voor de bevordering van de bijenteelt in Europa wordt via de coöperatie voor deze activiteiten benut. Zoals de meeste grotere imkers is hij lid van een landbouworganisatie met een vestiging in de regio waar hij middelen koopt voor de bestrijding van varroa. Lokaal verkoopt hij ook honing aan winkels, wat goed is voor de naamsbekendheid. Maar hij voelt daarbij toch wel wat concurrentie van kleinere imkers uit de omgeving. Luca is positief over zijn toekomst en heeft er alle vertrouwen in dat de zaken goed blijven gaan. Hij liet een groot bedrijfspannend bouwen met alle moderne voorzieningen om hygiënisch en efficiënt te kunnen werken. En op momenten dat er veel werk is, springt zijn familie bij, zoals wel vaker bij kleine bedrijven. Het bedrijf is een mooi voorbeeld voor andere jonge Italianen hoe een jonge ondernemer in deze tijden van economische tegenspoed toch een bestaan kan opbouwen.

Links: de kasten van Luca in het veld.
Rechts: Luca Londei foto's Kees van Heemert

De auteur: "Ik geef mijn Italiaanse vakantiebijen minimale aandacht en de bijen – denk ik - en ik vinden dit prima; het is een hobby. Er is een rijke wilde flora waar veel op te halen valt en soms staat er ook nog een veld zonnebloemen of koriander om de hoek. Reizen is dus niet nodig en daarom laat ik mijn kast (Nederlands model) op dezelfde plek staan. Een veger of aflegger maak ik niet, dus het volk kan zwermen als het dat wil. Het weinige wat ik in het voorjaar doe, is de oude raat vervangen door nieuwe, waarna ik er een of twee extra bakken op zet. In totaal staan er dan vier bakken op elkaar en is er voor enkele maanden genoeg ruimte om te groeien en honing op te slaan. Het gaat me vooral om het plezier bijen in mijn omgeving te hebben en om honing te oogsten. De honing, vaak aromatisch en donker van kleur, neem ik een of twee keer af en dan praten we over 35 kilogram of meer, per keer. In het najaar bestrijd ik de varroamijten met Thymovar om het volk de winter door te helpen. Het volk inwinteren hoeft niet. Zoals de meeste imkers in de warmere delen van Italië laat ik voldoende honing achter."